

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl předsedkyní senátu dne 18. 7. 2023 v trestní věci **odsouzeného I.O.**, nar. XXXXX, naposled trvale bytem XXXXX, t.č. neznámého pobytu,

o promlčení výkonu trestu odnětí svobody

takto:

Podle § 350m trestního řádu z důvodů uvedených v ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku se u odsouzeného I.O., nar. XXXXX, **promlčuje** výkon trestu odnětí svobody v trvání 6 let, který mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 č. j. 2 T 23/1997-700 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. 12. 1999 č. j. 1 To 126/1999-787.

Odůvodnění:

A./ Dosavadní průběh řízení

1. Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 č. j. 2 T 23/1997-700 byl odsouzený I.O. uznán vinným ze spáchání trestného činu podvodu podle § 250 odst. 1, odst. 4 trestního zákona, jako zákona č. 140/1961 Sb. ve znění zákona č. 290/1993 Sb. Za to mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 6 let, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem. Rozsudek byl potvrzen usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. 12. 1999 č. j. 1 To 126/1999-787, neboť odvolání I.O. bylo zamítnuto. Odsouzený I.O. dosud do výkonu trestu odnětí svobody nenastoupil.
2. Dne 31. 1. 2022 byla Krajskému soudu v Brně doručena žádost o vydání rozhodnutí o promlčení výkonu tohoto trestu odnětí svobody v trvání 6 let, který byl I.O. uložen výše citovanými rozhodnutími. Žádost podal I. Š., kterému za účelem podání této žádosti udělil plnou moc bratr odsouzeného I.O., a to A.O. (č. l. 1136). Podaný návrh byl odůvodněn tím, že již došlo k promlčení výkonu uvedeného trestu odnětí svobody podle § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, resp. dříve podle § 68 odst. 1 písm. c) trestního zákona, a to nejpozději po datu 20. 12. 2009. Lhůta deseti let od právní moci odsuzujícího rozsudku, tj. ode dne 20. 12. 1999 již uplynula. Z obsahu soudního spisu není zřejmé, že by došlo k přerušení promlčecí doby, tedy že by byla soudem učiněna opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde.
3. Krajský soud v Brně rozhodl o podaném návrhu poprvé svým usnesením ze dne 11. 3. 2022 č. j. 2 T 23/1997-1146, a to tak, že podle § 350m trestního řádu za použití § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku se u odsouzeného I.O. promlčuje výkon trestu odnětí svobody v trvání 6 let, který mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 č. j. 2 T 23/1997-700 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. 12. 1999 č. j. 1 To 126/1999-787.
4. Vrchní soud v Olomouci, jako soud stížnostní, svým usnesením ze dne 14. 4. 2022 č. j. 1 To 28/2022-1157 napadené usnesení zrušil z podnětu stížnosti státního zástupce a Krajskému soudu v Brně uložil, aby ve věci znovu jednal a rozhodl. V odůvodnění svého usnesení stížnostní soud

poukázal na nedostatky v rozvrhu práce Krajského soudu v Brně pro rok 2022, které podrobně rozebral, jakož i na skutečnost, že je třeba zjistit do kterého soudního oddělení měla tato věc podle rozvrhu práce napadnout. Příslušný předseda senátu tohoto soudního oddělení pak bude, podle podrobné argumentace stížnostního soudu, zákonným soudcem, příslušným k rozhodnutí dané věci. Vedle toho stížnostní soud poukázal i na nedostatečnou důkazní situaci, z níž Krajský soud v Brně při svém rozhodnutí dne 11. 3. 2022 vycházel a na obsah opravného prostředku podaného státním zástupcem. Zde se podrobně rozvádí, jaké úkony je třeba provést ke zjištění a prokázání pobytu odsouzeného I.O.. Všechny tyto úkony jsou, podle názoru stížnostního soudu, potřebné pro zjištění, kde se zejména v posledních 12 letech odsouzený I.O. zdržoval. Jen takto bude možné bezpečně a spolehlivě uzavřít, zda nedošlo ke stavení promlčecí doby uloženého trestu odnětí svobody ve smyslu ustanovení § 94 odst. 3 trestního zákoníku, a to tím, že uložený trest odnětí svobody nebylo možno vykonat pro pobyt odsouzeného v cizině. Současně bude nezbytné, aby soud prvního stupně zvážil, zda došlo či nedošlo k promlčení výkonu uloženého trestu odnětí svobody. Nejdříve však musí být najisto postavena otázka zákonného soudce, tedy příslušného předsedy senátu, který v době nápadu projednávaného návrhu ke Krajskému soudu v Brně byl příslušný o tomto rozhodnout.

5. Krajský soud v Brně po doplněném dokazování rozhodl dne 10. 1. 2023 svým usnesením č. j. 2 T 23/1997-1179 opět tak, že podle § 350m trestního řádu z důvodů uvedených v ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku se u odsouzeného I.O., nar. XXXXX, **promlčuje** výkon trestu odnětí svobody v trvání 6 let, který mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 č. j. 2 T 23/1997-700 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. 12. 1999 č. j. 1 To 126/1999-787.
6. Vrchní soud v Olomouci, jako soud stížnostní, usnesením ze dne 22. 2. 2023 č. j. 1 To 6/2023-1190 znovu rozhodl tak, že podle § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu se z podnětu stížnosti státního zástupce napadené usnesení zrušuje a Krajskému soudu v Brně se ukládá, aby ve věci znovu jednal a rozhodl. V odůvodnění svého usnesení (bod 4.) se Vrchní soud v Olomouci zabýval otázkou příslušnosti konkrétního soudce k rozhodnutí o podaném návrhu, když poukázal mj. na opatření místopředsedy Krajského soudu v Brně z 3. 6. 2022, jímž byl spis přidělen k projednání a rozhodnutí JUDr. Jaroslavy Bartošové, předsedkyni senátu 40 T. V této souvislosti vrchní soud uložil Krajskému soudu v Brně, aby zjistil, do kterého soudního oddělení měla podle rozvrhu práce tato věc napadnout dne 31. 1. 2022 v 10.35 hod., když v opačném případě by mu nezbylo než konstatovat, že opatření místopředsedy z 3. 6. 2022 je třeba považovat za určitý prvek libovůle, což také v příslušné pasáži odůvodnění svého usnesení rozvedl. Dále stížnostní soud poukázal na to, že ve věci se nabízí provedení celé řady úkonů s cílem zjistit, kde se od roku 2010 odsouzený I.O. zdržoval a zda se vůbec nacházel v České republice. Podle jeho názoru v tomto směru soud prvního stupně, avšak ani státní zástupce nevyvinuli žádnou aktivitu. K argumentům státního zástupce stížnostní soud poukázal na to, že sám nevidí žádného důvodu, proč by možnost vyhledávání důkazů státním zástupcem měla být omezena pouze na řízení do právní moci rozsudku. I když je to méně obvyklé, není to však nepřijatelné, aby i v rámci vykonávacího řízení státní zástupce ze své iniciativy opatroval důkazy, které následně předloží soudu a i z těchto pak bude soud při svém rozhodování vycházet. Podle názoru stížnostního soudu je třeba vyjasnit otázku pobytu odsouzeného na území České republiky, a to pokud možno komplexním a vyčerpávajícím způsobem, a to k objasnění toho, zda se od roku 2010 do současnosti odsouzený zdržoval na území České republiky nebo v cizině. Vrchní soud v Olomouci proto uložil Krajskému soudu v Brně, aby vyslechl bratra odsouzeného A.O. i matku odsouzeného I.O. k pobytu odsouzeného. Dále je třeba zjistit generálie J.M., příp. jeho ženy Z.N., tyto ztotožnit a rovněž vyslechnout k případnému pobytu odsouzeného I.O. v zahraničí. Citovaný článek z internetového deníku svědčí o tom, že osoba J.M. skutečně existuje. Dále je třeba vyhovět návrhu státního zástupce a učinit dotaz na Centrální evidenci účtů, aby bylo zjištěno, zda nějaká banka v České republice vede účet pro

Shodu s prvopisem potvrzuje: Nina Beranová

odsouzeného, příp. zda jeho příbuzní mu nezasílají finanční prostředky do zahraničí ze svých účtů. Rovněž se nelze spokojit s tím, že majitel domu, v němž má odsouzený hlášen trvalé bydliště na dotaz soudu, zda zde odsouzený nebo členové jeho rodiny bydleli, nijak nereagoval. Z dědického spisu, který se týkal řízení ve věci zemřelého otce odsouzeného, vyplývají informace, které však krajský soud nijak nezohlednil. Vrchní soud poukázal na obsah plné moci založené na č. l. 58 spisu včetně toho, že je otázkou, zda se zde nachází pravý podpis odsouzeného. Vedle toho je třeba zjistit, zda, kdy a jaké cestovní nebo osobní doklady byly v minulosti odsouzenému vydány. Stížnostní soud zdůraznil, že provádění dalších důkazů je tedy na soudu prvního stupně, příp. na státním zástupci, avšak šetření k prokázání pobytu odsouzeného na území České republiky v době od roku 2010 dosud musí být provedeno všemi dostupnými prostředky. Je zřejmé, že státní zástupce v součinnosti s policejními orgány, které se specializují na pátrání po odsouzených osobách, mají širokou škálu možností provést konkrétní úkony k aktuálnímu a komplexnímu šetření ve vztahu k odsouzenému a jeho rodinným příslušníkům.

7. Při svém rozhodování dne 18. 7. 2023 vycházel nalézací soud z důkazů zjištěných ve všech předchozích fázích řízení i z důkazů, které byly nově opatřeny. Stručně lze tedy rekapitulovat chronologický sled skutečností:

- dne 15. 3. 2000 byl Krajským soudem v Brně vydán příkaz k dodání odsouzeného I.O. do výkonu trestu odnětí svobody a současně byl policejní orgán, tj. Okresní ředitelství Policie ČR v Prostějově vyzván k dodání odsouzeného do příslušné věznice (č. l. 798-799),
- dne 23. 4. 2001 požádal předseda senátu policejní orgán, a to opět Okresní ředitelství Policie ČR v Prostějově o sdělení, zda již byl realizován příkaz k dodání odsouzeného I.O. do výkonu trestu odnětí svobody ze dne 15. 3. 2000, příp. z jakého důvodu tak dosud učiněno nebylo a jaká opatření byla provedena k zadržení odsouzeného (č. l. 860),
- dne 30. 7. 2001 byl pokynem předsedy senátu odvolán příkaz k dodání odsouzeného I.O. do výkonu trestu odnětí svobody (č. l. 886),
- dne 9. 8. 2001 soud rozhodl podle § 105 odst. 1 trestního řádu o přibrání znalce k posouzení zdravotního stavu odsouzeného I.O., neboť odsouzený podal žádost o odklad výkonu trestu odnětí svobody ze zdravotních důvodů (č. l. 891-892), avšak toto usnesení o přibrání znalce nebylo odsouzenému doručeno (č. l. 895),
- dne 19. 12. 2001 rozhodl soud usnesením (č. l. 908) tak, že podle § 116 odst. 2 trestního řádu se nařizuje pozorování odsouzeného I.O. ve zdravotnickém ústavu. Toto usnesení bylo potvrzeno usnesením Vrchního soudu v Olomouci z 9. 1. 2000 č. j. 1 To 3/2002-917,
- dne 13. 5. 2002 byl vydán příkaz k zatčení odsouzeného I.O. (č. l. 945-946),
- dne 11. 6. 2002 bylo ze strany Okresního ředitelství Policie ČR v Prostějově sděleno, že po odsouzeném I.O. bylo dne 7. 6. 2002 vyhlášeno pátrání na území České republiky, když aktuálně jsou prováděna opatření k jeho zadržení (č. l. 951),
- dne 8. 8. 2002 bylo opětovně ze strany Okresního ředitelství Policie ČR v Prostějově sděleno, že i přes vyhlášené pátrání odsouzený I.O. zadržen nebyl. Šetřením bylo zjištěno, že se zřejmě zdržuje mimo území České republiky, pravděpodobně na blíže nezjištěném místě v USA, prověrka jeho pobytu byla vyžádána cestou Interpolu Praha v USA (č. l. 1004),
- dne 5. 11. 2002 byla zdejšímu soudu doručena další zpráva Policie ČR, Obvodního oddělení v Prostějově, z níž bylo zjištěno, že dne 21. 10. 2002 v 17.30 hod. byl proveden neohlášený vstup do bytu rodiny O. na adrese XXXXX, a to podle § 83c odst. 2 trestního řádu. Odsouzený I.O., na kterého byl vydán příkaz k zatčení, nebyl v době provedení tohoto úkonu v bytě zastížen (č. l. 1020),
- dne 12. 6. 2003 soud urgoval příkaz k zatčení odsouzeného I.O., a to u Okresního ředitelství Policie ČR v Prostějově (č. l. 1036),

Shodu s prvopisem potvrzuje: Nina Beranová

- dne 8. 4. 2005 byl předsedou senátu odvolán příkaz k zatčení odsouzeného a byl vydán příkaz k dodání odsouzeného do výkonu trestu odnětí svobody (č. l. 1062-1063),
- dne 17. 5. 2007 učinil soud dotaz na Okresním ředitelství Policie ČR v Prostějově k tomu, zda již byl realizován příkaz k dodání odsouzeného I.O. do výkonu trestu odnětí svobody, resp. z jakého důvodu tak dosud nebylo učiněno (č. l. 1068). Opakované dotazy, resp. urgencye soud učinil dne 18. 9. 2007 a 25. 10. 2007 (č. l. 1070, 1071),
- dne 16. 11. 2007 sdělil policejní orgán, tj. Okresní ředitelství Policie ČR v Prostějově, že výskyt odsouzeného I.O. dosud nebyl zjištěn, a to ani navzdory opakovanému použití sdělovacích prostředků. Policejními orgány však byly získány poznatky od osob z okruhu známých odsouzeného o tom, že odsouzený se zdržuje po celou dobu, kdy je v pátrání na území USA, a to v Kalifornii, ve městě Los Angeles ve čtvrti Torrance, kde přebývá u svého bývalého tichého společníka v podnikání J.M., nar. XXXXX a jeho ženy Z.N.. Na základě této informace bylo dne 25. 10. 2004 vyžádáno spolupátrání cestou Interpolu Washington, a to se zaměřením na zjištění pobytu I.O.. Interpol Washington sdělil dne 15. 12. 2004, že prověrka k osobě odsouzeného I.O. skončila negativně, když odsouzený nemá žádné záznamy v policejních evidencích v USA. Opětovnou prověrkou v okruhu známých odsouzeného bylo zjištěno, že i přes tyto skutečnosti se odsouzený I.O. nadále zdržuje v USA, ale nelze vyloučit, že má jinou identitu (č. l. 1072),
- dne 1. 9. 2008 vydal soud Mezinárodní zatýkácí rozkaz a také Evropský zatýkácí rozkaz (č. l. 1074-1081), který byl doplněn (č. l. 1085-1090), a to z podnětu mezinárodního odboru trestního Ministerstva spravedlnosti ČR,
- dne 5. 5. 2010 vydal soud dodatek k Mezinárodnímu zatýkácímu rozkazu ze dne 1. 9. 2008, a to včetně překladu do jazyka anglického, který byl 27. 7. 2010 zaslán Ministerstvu spravedlnosti ČR, mezinárodnímu odboru trestnímu (č. l. 1108-1110, 1113-1119, 1120),

8. Z dalších důkazů opatřených ve druhé fázi řízení byly zjištěny tyto skutečnosti:

- sdělením České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 9. 2022 bylo prokázáno, že odsouzený I.O. nepobíral od 6. 5. 2010 žádnou dávku důchodového pojištění. Podle § 53 odst. 3 zákona 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení mu byla výplata dávek zastavena proto, že se odsouzený nepodrobil vyšetření zdravotního stavu,
- ze sdělení Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR ze dne 5. 6. 2022 bylo zjištěno, že odsouzený I.O. je evidován jako pojištěnec Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra České republiky,
- ze zprávy Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR ze dne 1. 7. 2022 bylo zjištěno, že u odsouzeného nebyla v rozhodném období evidována a vykázána žádná specializovaná zdravotní péče od některého z poskytovatelů zdravotních služeb. Ani u praktické lékařky odsouzeného J.F. nebyly v požadovaném období vykázány žádné konkrétní výkony ve vztahu k odsouzenému I.O.. Tato skutečnost ostatně potvrzena i aktualizovanou zprávou Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR ze dne 9. 8. 2022,
- lustrací v informačním systému základních registrů ze dne 14. 6. 2022 bylo zjištěno, že poslední platná adresa trvalého pobytu odsouzeného je na adrese XXXXX, PSČ: XXXXX, a to od roku 1995.

9. V závěrečné fázi řízení před vydáním rozhodnutí dne 18. 7. 2023 bylo především najisto postaveno, že JUDr. Jaroslava Bartošová, předsedkyně senátu 40 T, je a byla v této věci zákonnou soudkyní, jak odpovídalo aktuálnímu rozvrhu práce Krajského soudu v Brně ke dni přidělení spisu do senátu 40 T s návrhem na rozhodnutí o promlčení výkonu trestu (viz č. l. 1192-1193).

10. K samotné podstatě řízení soud vedle původních důkazů vycházel z důkazů, které sám nově ve věci opatřil, a to pro absenci relevantních úkonů, resp. důkazů předložených ze strany státního zástupce (viz č. l. 1199 a násl.). Příbuzní odsouzeného I.O. byli vyzváni, aby se vyjádřili k otázce Shodu s prvopisem potvrzuje: Nina Beranová

pobytu odsouzeného od roku 2010. Matka odsouzeného I.O. zdejšímu soudu sdělila, že jí pobyt jejího syna I.O. není znám, avšak ví pouze to, že její syn je v ČR, kterou nikdy neopustil (č. l. 1226). Shodné informace poskytl soudu bratr odsouzeného A.O. (č. l. 1228). Nalézací soud z důvodu procesní ekonomie, vzhledem k místu bydliště I.O. i A.O., jakož i vzhledem k předpokladu, že jiné informace nesdělí soudu ani při osobním slyšení, akceptoval jejich písemné stanovisko a netrval na jejich předvolání, event. předvedení z Prostějova ke Krajskému soudu v Brně.

11. Z přípisu M.P. (č. l. 1223) bylo zjištěno, že sám neeviduje žádnou nájemní smlouvu pro I.O. a není mu ani známo, že by na této adrese, tj. v domě, jehož je M.P. vlastníkem, I.O. bydlel.
12. Žádné relevantní informace nebyly zjištěny ani z Centrální evidence účtů, která je vedena u ČNB a. s. (č. l. 1220-1221). Soud se proto nemohl zabývat otázkou kdo posílal odsouzenému I.O. finanční prostředky na jeho účet, když žádný účet na jméno odsouzeného není v Centrální evidenci účtů zaznamenán.
13. K pokynu stížnostního soudu doplnil soud prvního stupně také důkazy týkající se šetření po pobytu J.M., nar. XXXXX, jako osoby, která by event. mohla mít informace o pobytu odsouzeného, event. mu dokonce zprostředkovat pobyt v zahraničí. Předně je třeba zdůraznit, že článek v internetovém deníku Večerník Prostějovska pochází z 23. 7. 2012 (č. l. 1200). Pokud jsou zde obsaženy informace o tom, že J.M. měl být eskortován prostřednictvím americké policie z Los Angeles do Věznice v Praze Ruzyni, není tato úvaha sice vyloučena, avšak jedná se o skutečnosti více než 10 let staré. J.M. byl skutečně odsouzen rozsudkem Okresního soudu v Prostějově č. j. 1 T 76/2004-131 ze dne 29. 7. 2004, který nabyl právní moci 25. 11. 2004 (č. j. 1208), a to k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 1 roku se zařazením do věznice s dozorem. Usnesením Okresního soudu v Prostějově z 21. 3. 2013 č. j. 1 T 76/2004-567, které nabylo právní moci dne 9. 4. 2013 (č. l. 1211) bylo rozhodnuto tak, že J. M. je účasten amnestie Prezidenta republiky z 1. 1. 2013 a promíjí se mu zbytek nepodmíněného trestu odnětí svobody, který mu byl uložen v trvání 1 roku, a to právě v této trestní věci vedené u Okresního soud v Prostějově pod sp. zn. 1 T 76/2004. Z odůvodnění tohoto usnesení je zřejmé, že J.M. byl z výkonu trestu podmíněně propuštěn 17. 10. 2012, a to usnesením Okresního soudu v České Lípě 1 Pp 124/2012, když zbytek dosud nevykonaného trestu činil 142 dní. Výpisem z Centrální evidence vězňů (č. l. 1216) bylo prokázáno, že J.M. byl dosud ve výkonu trestu ve věznici Stráž pod Ralskem, a to v době od 8. 3. do 17. 10. 2012. Jiné záznamy o výkonu nepodmíněného trestu, výkonu vazby nebo zabezpečovací detence u J.M. uvedeny nejsou. Z Centrální evidence obyvatel (č. l. 1213) bylo zjištěno, že J.M. má od 6. 4. 2005 evidováno trvalé bydliště na adrese XXXXX. Úřad Městské části Praha 7 dne 17. 5. 2023 potvrdil, že J.M. byl vydán občanský průkaz, který si vyzvedl 3. 11. 2022 a cestovní pas, který si vyzvedl 28. 11. 2022. Jiné údaje, požadované soudem k osobě J.M., nejsou z úřední činnosti pracovníků ÚMČ Praha 7 známy (viz č. l. 1218). Pro úplnost lze podotknout, že šetření bylo provedeno i v místě bydliště. Ze zprávy KRP ČR, Obvodní oddělení Prostějov 1 (č. l. 1196) bylo zjištěno, že k J.M. nejsou žádné nové poznatky kromě toho, že mu byl vydán v roce 2022 tento občanský průkaz i cestovní pas. Osoba jeho údajné partnerky Z.N. neprochází Centrální evidencí obyvatel. Aktualizovanou zprávou Police ČR, OO Prostějov (č. l. 1225) pak bylo prokázáno, že sestra J.M. k jeho pobytu žádné informace neposkytla, neboť policejním orgánům sdělila, že se s ním nestýká a nemá k němu žádný vztah. Na telefonní číslo jejího bratra policejní orgán opakovaně, avšak bezvýsledně, volal. Z policejních databází bylo pouze zjištěno, že J.M. byl v roce 2022 několikrát kontrolován policejními hlídkami v Praze, a to na různých místech.
14. Opakovaně bylo provedeno šetření policejními orgány k osobě odsouzeného I.O., a to rovněž zcela bezvýsledně (viz č. l. 1196). Magistrát města Prostějova zdejšímu soudu sdělil (č. l. 1198), že odsouzenému I.O. byl poslední občanský průkaz vydán s platností do 29. 1. 2009 a cestovní doklad s platností do 1. 3. 2010. Žádné jiné doklady v agendovém informačním systému občanských průkazů a cestovních dokladů nejsou evidovány.
Shodu s prvopisem potvrzuje: Nina Beranová

15. Pro úplnost lze poukázat i na spis týkající se dědického řízení po otci odsouzeného S.O.. Vedený pod sp. zn. 34 D 829/2018. Je třeba připustit, že na č. l. 58 tohoto spisu je plná moc ze dne 2. 10. 2018, kterou měl udělit odsouzený I.O. svému bratrovi A.O., avšak nalézací soud ve shodě s komisařkou projednávající dědictví vycházel z pravosti takto udělené plné moci, když neměl žádné relevantní důkazy, které by podpis I.O. jakkoliv zpochybnily. I za předpokladu, že by podpis nebyl pravý, což je spíše teoretická úvaha, bylo by rozhodující prokázat, kde odsouzený I.O. plnou moc svému bratrovi udělil. Pro účely tohoto řízení je pak stěžejní zjistit faktický, tj. fyzický pobyt odsouzeného I.O.. Z předmětné plné moci to však zjistit nelze, když navíc, jak vyplývá z Protokolu o jednání z 26. 10. 2018 (č. l. 59 téhož spisu) a zejména z usnesení (č. l. 63 téhož spisu) bylo dědické rozhodnutí doručováno pouze A.O., a to právě na základě plné moci, kterou mu údajně odsouzený udělil.
16. Na základě shora uvedených skutečností dospěl soud opětovně k závěru, že byly naplněny podmínky ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku pro rozhodnutí o tom, že výkon trestu odnětí svobody v trvání 6 let byl u odsouzeného I.O. promlčen. V této souvislosti je třeba znovu rekapitulovat platnou právní úpravu.
17. Podle § 68 odst. 1 písm. c) zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění zákona účinného v době od 1. 9. 1995 do 31. 12. 2009 nelze uložený trest vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí 10 let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na 5 let.
18. Podle § 68 odst. 2 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění zákona účinného od 1. 9. 1995 do 31. 12. 2009, počíná promlčecí doba právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná. Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval v cizině nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody. Pokud jde o zákaz činnosti, peněžitý trest, trest zákazu pobytu a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody.
19. Podle § 68 odst. 3 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění zákona účinného od 1. 9. 1995 do 31. 12. 2009, se promlčení výkonu trestu **přerušuje**, pokud soud učinil opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde (§ 68 odst. 3 písm. a) trestního zákona), nebo spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější (§ 68 odst. 3 písm. b) trestního zákona).
20. Podle § 68 odst. 4 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění zákona účinného od 1. 9. 1995 do 31. 12. 2009, **počíná přerušením promlčení nová promlčecí doba**.
21. Dne 1. 1. 2010 nabyla účinností novela trestního zákona v podobě tzv. trestního zákoníku, a to jako zákon č. 40/2009 Sb. Promlčení výkonu trestu odnětí svobody je upraveno v § 94 odst. 1 trestního zákoníku, a to po obsahové stránce obdobně jako v úpravě předchozí. Podle § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku nelze uložený trest vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí 10 let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na 5 let. Podle § 94 odst. 2 trestního zákoníku počíná promlčecí doba právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění, právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná.
22. Podle § 94 odst. 3 trestního zákoníku se **do promlčecí doby nezapočítává** doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval v cizině, vykonával ochranné léčení ústavní nebo zabezpečovací detenci nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody.
23. Podle § 94 odst. 4 trestního zákoníku se promlčecí doba **přerušuje**, pokud soud učinil opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde (§ 94 odst. 4 písm. a) trestního zákoníku), nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje: Nina Beranová

spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který trestní zákon stanoví trest stejný nebo přísnější (§ 94 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku). Podle § 94 odst. 5 trestního zákoníku přerušením promlčecí doby počíná nová promlčecí doba.

24. Jak vyplývá ze shora citovaného ustanovení § 94 odst. 3 trestního zákoníku, nezapočítává se do promlčecí doby určitý časový úsek, kdy nebylo možno trest vykonat z důvodů, které jsou zde přesně specifikovány. V takovém případě se promlčecí doba tzv. **staví**. Po odpadnutí těchto překážek, pro které nebylo možno trest vykonat, se promlčecí doba prodlužuje o totožný časový úsek, a to na rozdíl od podmínek uvedených v ustanovení § 94 odst. 4, odst. 5 trestního zákoníku, kdy tato promlčecí doba začíná běžet znovu a k zatím uběhlé promlčecí době se nepřihlíží.
25. Výklad pojmu „opatření směřující k výkonu trestu odnětí svobody, o jehož promlčení jde“ byl opakovaně předmětem judikatorních rozhodnutí Ústavního soudu i Nejvyššího soudu. Podle ustálené soudní praxe i judikatury Ústavního soudu se za „opatření soudu směřující k výkonu trestu odnětí svobody, o jehož promlčení jde“ považují, vedle nařízení výkonu trestu a rozhodnutí o žádosti o odklad výkonu trestu, nepochybně i opatření nezbytná pro takové rozhodnutí, tedy zejména rozhodnutí o ustanovení znalce, nebo nařízení soudního jednání (viz IV. ÚS 314/97). Mezi opatření vedoucí k přerušení výkonu trestu odnětí svobody lze zahrnout i mezinárodní zatýkácí rozkaz a evropský zatýkácí rozkaz (viz II. ÚS 1511/18). Procení úkon ze strany soudu však musí být efektivní, nikoliv jen formální (viz IV. ÚS 144/2005), jelikož formálním úkonům účinek přerušující promlčení přiznat nelze (viz II. ÚS 2699/08).
26. Obdobnou problematiku řešil také Nejvyšší soud ČR a zaujal právní názor, že „nařízení, aby odsouzený byl do výkonu trestu dodán podle § 321 odst. 3, 4 trestního řádu (tj. příkaz k dodání do výkonu trestu), je opatřením směřujícím k výkonu trestu ve smyslu ustanovení § 94 odst. 4 písm. a) trestního zákoníku, v důsledku něhož se přerušuje promlčecí doba výkonu trestu. Urgence soudu směřující k realizaci tohoto nařízení (příkazu) je možno považovat za takové opatření soudu pouze v případě, že policejní orgán učinil na základě urgency soudu, popř. z jeho podnětu, konkrétní kroky k realizaci nařízení (příkazu)“.
27. Z postupu nalézacího soudu a jeho jednotlivých úkonů v období po právní moci rozhodnutí, kterým byl odsouzenému I.O. uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 6 let, je zjevné, že promlčecí doba v trvání dle § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku, resp. původně podle § 68 odst. 1 písm. c) trestního zákona, byla opakovaně přerušena v souladu s ustanovením § 94 odst. 4 písm. a) trestního zákoníku, a to opatřeními směřujícími k výkonu trestu, o jehož promlčení jde (vydáním příkazu k dodání do výkonu trestu odnětí svobody, vydáním opatření soudu k ustanovení znalce, jakož i vydáním evropského zatýkácího rozkazu a vyhotovením dodatku k mezinárodnímu zatýkácímu rozkazu ze dne 5. 5. 2010). Soud proto nemohl přisvědčit argumentaci obhájce odsouzeného o tom, že došlo k promlčení uvedeného trestu nejpozději po datu 20. 12. 2009, tj. po deseti letech ode dne 20. 12. 1999, kdy nabyl právní moci odsuzující rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 č. j. 2 T 23/1997-700. Promlčecí doba počala běžet nově, a to nejpozději ode dne 6. 5. 2010, tj. dnem následujícím po dni posledního úkonu, který směřoval k výkonu trestu, o jehož promlčení jde. Tato nová promlčecí doba uplynula dne 6. 5. 2020, když nebyla žádným relevantním úkonem ze strany soudu přerušena. Současně během této promlčecí doby nenastala skutečnost, předvídaná ustanovením § 94 odst. 4 písm. b) trestního zákoníku. Z opisu rejstříku trestů (č. l. 1145), který byl vyžádán dne 11. 3. 2022 bylo totiž zjištěno, že v době od 6. 5. 2010 do 6. 5. 2020 nebyl odsouzený I.O. soudně trestán, nebyl tedy ani ve výkonu jiného nepodmíněného trestu odnětí svobody.

28. Soud učinil dílčí závěr o tom, že nelze aplikovat ustanovení § 95 trestního zákoníku, tj. institut vyloučení z promlčení. V nyní projednávané trestní věci totiž nejde o trestný čin uvedený v §35 trestního zákoníku. V případě trestných činů zde uvedených platí, že trestní odpovědnost nezaniká uplynutím promlčecí doby.
29. Dále se soud zabýval tím, zda v době od 6. 5. 2010 do 6. 5. 2020, tedy v době, kdy po posledním přerušení počala běžet nová promlčecí doba, došlo ke skutečnostem, které by měly za následek **stavení** promlčecí doby podle § 94 odst. 3 trestního zákoníku, resp. dříve podle § 68 odst. 2 trestního zákona. Shora citovaným opisem rejstříku trestu odsouzeného I.O. (č. l. 1145) bylo prokázáno, že v uvedeném období nebyl I.O. odsouzen v jiné trestní věci ani nevykonával trest odnětí svobody, ochranné léčení ústavní nebo zabezpečovací detenci. Podle názoru soudu tedy nedošlo ke stavení promlčecí doby z tohoto zákonem předvídaného důvodu.
30. Další podmínkou stavení promlčecí doby je pobyt odsouzeného v cizině, a to ve smyslu ustanovení § 94 odst. 3 trestního zákoníku, resp. dříve § 68 odst. 2 trestního zákona. V tomto směru doplnil soud dokazování k rozhodným skutečnostem, a to především na základě pokynů stížnostního soudu. Dokazování bylo vedeno s cílem zjistit a prokázat, zda se odsouzený I.O. v inkriminovaném období zdržoval v zahraničí.
31. Veškeré dostupné důkazy, které soud opatřil, skýtají podklad pro závěr o tom, že v rozhodném období nebyly prokázány žádné oficiální vazby odsouzeného I.O. na Českou republiku. To je podstatné pro event. závěr o stavení promlčecí doby podle § 94 odst. 3 trestního zákoníku, resp. dříve § 68 odst. 2 trestního zákona. V této souvislosti je třeba přisvědčit, že matka a bratr odsouzeného sdělili, že odsouzený se po celou dobu zdržuje na území České republiky, ale jeho adresa jim údajně není známa. Jejich určitý kontakt s odsouzeným lze vzdáleně dovodit z plné moci, kterou odsouzený udělil pro dědické řízení. S jistotou však takové tvrzení, že odsouzený po celou dobu neopustil území České republiky, nelze učinit, neboť postrádá relevantní důkazní podklad.
32. Soud se dále zabýval prokázáním pobytu odsouzeného v cizině. V souladu s platnou právní úpravou i ustálenou praxí bylo nezbytné prokázat na území jakého státu a v jakém časovém intervalu se odsouzený I.O. v zahraničí pohyboval. Ze zprávy policejního orgánu ze dne 16. 11. 2007 bylo zjištěno, že od blíže nespecifikovaných osob byly získány poznatky o pobytu odsouzeného I.O. v USA, v Kalifornii, ve městě Los Angeles. Zde měl odsouzený pobývat u svého bývalého tichého společníka v podnikání J.M., nar. XXXXX a jeho ženy Z.N.. Soud prověřoval také tuto informaci o pobytu odsouzeného prostřednictvím policejních orgánů, resp. cestou Interpolu Washington. Již dne 15. 12. 2004 bylo sděleno, že nebyl zaznamenán vstup nebo odjezd odsouzeného do USA. Prověрка k osobě odsouzeného I.O. pak vyzněla negativně.
33. K pokynu stížnostního soudu prověřoval soud rovněž informace vyplývající z internetového článku: AKTUALIZOVÁNO: 10 nejhledanějších zločinců – Prostějovský večerník (vecernikpv.cz), jakož i informaci o údajném zatčení a převozu J.M. na území České republiky. Výpisem z centrální evidence vězňů ze dne 6. 12. 2022 však bylo zjištěno, že J. M., nar. XXXXX, nebyl dosud na území České republiky ve výkonu vazby, ve výkonu trestu odnětí svobody, ani v zabezpečovací detenci. Výpisem z centrální evidence obyvatel ze 6. 12. 2022 bylo zjištěno, že k J.M., nar. XXXXX, zde není žádný záznam. Lze tedy shrnout, že nebylo prokázáno, že by byl J.M. převezen na území České republiky, jak bylo uvedeno ve výše citovaném internetovém článku. J.M. proto nelze aktuálně vyslechnout k pobytu odsouzeného I.O. v USA, ať už ve společné domácnosti J.M. a jeho partnerky Z.N., nebo na jiném příslušném místě, které by mohlo být J.M. známo.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Nina Beranová

34. Na základě veškerých dostupných důkazů pak, podle názoru soudu, nelze považovat za jednoznačně prokázané, zda vůbec, případně v jakém konkrétním časovém úseku a ve které zemi se odsouzený I.O. zdržoval, jak vyžaduje ustanovení § 94 odst. 3 trestního zákoníku, resp. § 68 odst. 2 trestního zákona.
35. S přihlédnutím k důkazům, opatřeným ve zcela vyčerpávajícím rozsahu i s přihlédnutím ke všem rozhodným skutečnostem, soud aplikoval základní zásadu trestního řízení, tj. zásadu „in dubio pro reo“, tedy v pochybnostech ve prospěch obviněného. Soud proto opětovně rozhodl podle § 350m trestního řádu z důvodů uvedených v ustanovení § 94 odst. 1 písm. c) trestního zákoníku tak, že se odsouzenému I.O., nar. XXXXX, promlčuje výkon trestu odnětí svobody v trvání 6 let, který mu byl uložen rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 č. j. 2 T 23/1997-700 ve spojení s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 20. 12. 1999 č. j. 1 To 126/1999-787.

Poučení:

Proti tomuto usnesení může státní zástupce podat stížnost do tří ode dne oznámení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu může podat stížnost též odsouzený (§ 358m trestního řádu).

Brno 18. 7. 2023

JUDr. Jaroslava Bartošová, v. r.
předsedkyně senátu